

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

**Αθήνα, 16 - 05 - 2025
Αριθ. πρωτ.: 26722**

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361160
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Αποστολάκη Ευάγγελο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Σοβαρές καταστροφές από ακραία καιρικά φαινόμενα στα νησιά-Ανάγκη άμεσης υλοποίησης και ελέγχου των μέτρων αποκατάστασης και στήριξης των πληγέντων»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 4557/07-04-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για την εκπλήρωση της αποστολής τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, χρηματοδοτούνται ετησίως με τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.), οι οποίοι εγγράφονται κάθε έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό που ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων. Εν συνεχεία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), καθορίζεται το ύψος των πιστώσεων που προορίζονται για την κάλυψη επενδυτικών καθώς και λειτουργικών δαπανών.

Ειδικότερα, από τους Κ.Α.Π. έτους 2025 έχει προγραμματιστεί να κατανεμηθούν στους Δήμους Μυκόνου και Πάρου ποσά ύψους 160.470,00€ και 328.020,00€ αντίστοιχα, για κάλυψη δαπανών εκτέλεσης έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων. Σημειώνεται ότι ίδια ποσά είχαν αποδοθεί στους εν λόγω Δήμους και κατά το προηγούμενο έτος.

Η περαιτέρω διαχείριση των πόρων αυτών γίνεται κατόπιν σχετικών αποφάσεων των οικείων δημοτικών συμβουλίων υπό την εποπτεία του κράτους, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών.

Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών δημιούργησε το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων με την ονομασία «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II», με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης των δήμων της χώρας, τη βελτίωση των υποδομών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. 30292/19-04-2019 (Α.Δ.Α.: 68Γ3465ΧΘ7-Ψ25) απόφαση επιχορήγησης των δήμων, για την υλοποίηση έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων, από την οποία οι Δήμοι Μυκόνου και Πάρου χρηματοδοτήθηκαν με ποσά ύψους 237.200,00€ και 329.000,00€ αντίστοιχα.

Επιπρόσθετα, με την αριθμ. 43903/27-04-2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εγκρίθηκε η υλοποίηση Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών 2021-2025.

Στόχος του Προγράμματος είναι να αντιμετωπιστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν από θεομηνίες, όπως σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών, πυρκαγιές δασών, καθώς και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.

Το Πρόγραμμα δομείται σε τρία (3) Υπο-Προγράμματα:

Α) Υπο-Πρόγραμμα Υποδομών ΟΤΑ

Β) Υπο-Πρόγραμμα Κρατικής Αρωγής και Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών

Γ) Υπο-Πρόγραμμα Περιβάλλοντος.

Το Υπουργείο Εσωτερικών ορίστηκε φορέας χρηματοδότησης και διαχειρίζεται το Υπο-Πρόγραμμα Υποδομών ΟΤΑ, το οποίο περιλαμβάνει έργα υποδομών αρμοδιότητας των ΟΤΑ, των Συνδέσμων Δήμων και των Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ.

Ειδικότερα, οι Δήμοι Μυκόνου και Πάρου αφού προβούν στην καταγραφή ζημιών σε υποδομές αρμοδιότητάς τους, μπορούν να καταθέσουν αίτημα χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΤΠΑ του ΥΠΕΣ 2021-2025, στον άξονα 2.4 «Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων», κατόπιν της εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13 του ν. 4797/2021 (Α' 66).

Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος με την ονομασία «Αντώνης Τρίτσης», είχε εκδώσει τη υπ' αριθμ. πρωτ. 14573/24-07-2020 Πρόσκληση ΑΤ01 με τίτλο «Υποδομές Ύδρευσης» (Α.Δ.Α.: ΨΤ3Ε46ΜΤΛ6-ΥΡ2) και την υπ' αριθμ. πρωτ. 16402/28-08-2020 Πρόσκληση ΑΤ02 με τίτλο «Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών λυμάτων» (Α.Δ.Α.: 6ΕΥ746ΜΤΛ6-ΘΙ8) ενώ με την υπ' αριθμ. πρωτ. 829/18-06-2020 Υπουργική Απόφαση έχει εντάξει στο προαναφερόμενο Πρόγραμμα και έργα που μεταφέρθηκαν από το Πρόγραμμα «Φιλόδημος Ι».

Τα έργα των Δήμων Πάρου και Μυκόνου που υλοποιούνται αποτυπώνονται ακολούθως:

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΤ01 - ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ		
Είδος/Ονομασία Κύριου Έργου	Τίτλος	Ποσό Χρηματοδότησης
Δ.Ε.Υ.Α. ΜΥΚΟΝΟΥ	Ολοκληρωμένη διαχείριση και βελτίωση υποδομών ύδρευσης ΔΕΥΑ Μυκόνου	7.472.700,02

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΤ02 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ		
Είδος/Ονομασία Κύριου Έργου	Τίτλος	Ποσό Χρηματοδότησης
Δ.Ε.Υ.Α. ΜΥΚΟΝΟΥ	Βελτίωση υποδομών για την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών λυμάτων ΔΕΥΑ Μυκόνου	6.015.000,00
Δ.Ε.Υ.Α. ΠΑΡΟΥ	Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών λυμάτων που περιλαμβάνει τη συλλογή και μεταφορά των λυμάτων των οικισμών Λεύκες και Κώστος του Δήμου Πάρου μαζί με επέκταση δυναμικότητας και εκσυγχρονισμό ΕΕΛ Μάρπησσας του Δήμου Πάρου	6.990.800,00

ΥΔΡΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟ «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι»		
Είδος/Ονομασία Κύριου Έργου	Τίτλος	Ποσό Χρηματοδότησης
Δ.Ε.Υ.Α. ΠΑΡΟΥ	Σύνδεση δικτύου ύδρευσης Αγ. Υπακοής με το δίκτυο αφαλάτωσης και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης υδατικού ισοζυγίου και ελέγχου ποιότητας σε ζώνες του υφιστάμενου δικτύου μεταφοράς και διανομής του πόσιμου νερού του Δήμου Πάρου	3.000.000,00
Δ.Ε.Υ.Α. ΜΥΚΟΝΟΥ	Προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος ύδρευσης του δικτύου ύδρευσης Άνω Μέρως της Δ.Ε.Υ.Α. Μυκόνου	805.700,00

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟ «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι»		
Είδος/Ονομασία Κύριου Έργου	Τίτλος	Ποσό Χρηματοδότησης
Δ.Ε.Υ.Α. ΠΑΡΟΥ	Έργα εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του ΒΙΟ.ΚΑ. Παροικιάς Πάρου με σκοπό την τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων και την αξιοποίησή τους για άρδευση χωρίς περιορισμούς	1.187.380,71

Ως προς το θέμα της στήριξης των πληγέντων, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 202 του ν. 3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) «Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθώς και για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης επιτρέπεται να χορηγούνται στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους και πολύτεκνους είδη διαβίωσης ή περίθαλψης, κυρίως ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής, με απόφαση του δημοτικού και κοινοτικού συμβουλίου. Με τους ίδιους όρους επιτρέπεται να χορηγούνται χρηματικά βοηθήματα».

Επιπλέον, στην παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4368/2016 (Α' 21) και με το άρθρο 12 του ν. 4558/2018 (Α' 140) και ισχύει ορίζεται ότι «Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών του, είναι δυνατή η μείωση δημοτικών φόρων ή τελών ή η απαλλαγή από αυτούς για τους απόρους, τα άτομα με αναπηρίες, τους πολύτεκνους, τους τρίτεκνους, τις μονογονεϊκές οικογένειες και τους μακροχρόνια άνεργους, όπως η ιδιότητα των ανωτέρω οριοθετείται αντίστοιχα από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) [...]». Επισημαίνεται, ότι η ρύθμιση της παρ. 3 αφορά μόνο τις κατηγορίες πολιτών που ρητά μνημονεύονται σε αυτή και όχι άλλους προσδιοριζόμενους, με τη σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, ωφελούμενους.

Σε ότι αφορά τις οικονομικές υποχρεώσεις των πολιτών προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με την παρ. 4 του άρθρου 167 του ν. 3463/2006, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 53 του ν. 4483/2017 (Α' 107), «Ειδικότερες διατάξεις νόμου και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες αποφάσεις περί παράτασης της προθεσμίας ή αναστολής της καταβολής χρεών προς το Δημόσιο λόγω εξαιρετικών περιστάσεων εφαρμόζονται αναλογικά και για τις οφειλές προς τους Δήμους και τα νομικά πρόσωπα αυτών.».

Επίσης, στην περίπτωση που οι οικονομικές υποχρεώσεις προς τους δήμους επιβαρύνονται με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, αυτές δύναται να διαγράφονται με απόφαση δημοτικού συμβουλίου, όπως προβλέπεται σχετικά στην παρ. 3 του άρθρου 174 του ν. 3463/2006, «Στους Δήμους και στις Κοινότητες που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να απαλλάσσει τους οφειλέτες από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον η εκπρόθεσμη καταβολή οφείλεται: α)... β) σε οικονομική αδυναμία που προήλθε από γεγονότα ανωτέρας βίας γ).....».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 82 του από 24-9/20-10-1958 β.δ./τος, όπως προστέθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4566/2018 (Α' 175) προβλέπεται ότι, «α. Ακίνητα τα οποία βρίσκονται σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω σεισμού, πυρκαγιάς ή πλημμύρας και έχουν αποδεδειγμένα ολοσχερώς καταστραφεί ή υποστεί λειτουργικές ζημιές που τα καθιστούν μη κατοικήσιμα, απαλλάσσονται από τα δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού του άρθρου 1 του ν. 25/1975, το φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων του άρθρου 10 του ν. 1080/1980 και το τέλος ακίνητης περιουσίας του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 για όσο χρονικό διάστημα αυτά είναι μη κατοικήσιμα και ως εκ τούτου δεν χρησιμοποιούνται. Για το ίδιο χρονικό διάστημα, το έλλειμμα που εμφανίζεται στο ισοζύγιο της ανταποδοτικής υπηρεσίας, εξαιτίας της ανωτέρω απαλλαγής, δύνανται να καλύπτεται από κάθε είδους, γενικά και μη προοριζόμενα για την κάλυψη συγκεκριμένης δαπάνης, έσοδα του προϋπολογισμού του οικείου δήμου. β. Οι υπηρεσίες δόμησης των οικείων δήμων αναζητούν αυτεπαγγέλτως τις εκθέσεις αυτοψίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για τα μη κατοικήσιμα ακίνητα, ενημερώνουν τις δημοτικές υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την επιβολή και είσπραξη των παραπάνω εσόδων και παρακολουθούν τυχόν μεταβολές σε ότι αφορά την κατάστασή τους.».

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο προβλέπονται απαλλαγές και διευκολύνσεις και παρέχεται περαιτέρω ευχέρεια στους δήμους να προχωρήσουν σε ενέργειες προς την κατεύθυνση της άμεσης ανακούφισης των δημοτών τους, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, που πλήττονται από έντονα καιρικά φαινόμενα, φυσικές καταστροφές και άλλα απρόβλεπτα γεγονότα ανωτέρας βίας, αξιολογώντας σε κάθε περίπτωση τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες καθώς και την οικονομική κατάσταση του ίδιου του δήμου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα